

Ungas Trygghet och Fritid i Berga och Skäggetorp

Ungdomsombudens undersökning våren 2014

Innehållsförteckning

Bakgrund/Uppdrag/Syfte	s 3
Genomförande/Metod	s 3
Intervjuerna (upplägget, antal intervjuade)	s 4
Att hitta ungdomarna (olika sätt att få tag på ungdomar att intervjua)	s 4
Resultat	s 6
Avsnitt 1 – Fritidsstatistik	s 6
Avsnitt 2 – Fritid i Berga	s 7
Avsnitt 3 – Fritid i Skäggetorp	s 9
Avsnitt 4 – Trygghetsstatistik	s 12
Avsnitt 5 – Otrygga platser i Berga	s 14
Avsnitt 6 – Otrygga platser i Skäggetorp	s 16
Avsnitt 7 – Högstadiungdomars otrygghet i klassrummet	s 19
Avsnitt 8 – Högstadietjers otrygghet på väg till och från skolan	s 20
Avsnitt 9 – Högstadietjers trygghet/otrygghet på väg till och från skolan	s 21
Avsnitt 10 – Högstadietjers trygghet/otrygghet på rasten i skolan	s 23
Avsnitt 11 – Tjers trygghet/otrygghet på fritidsgården	s 24
Avsnitt 12 – Det bästa med stadsdelarna (Gemenskap och Service)	s 26
Avsnitt 13 – Sagt om Berga och Skäggetorp (intressanta citat)	s 27
Avsnitt 14 – Sammanfattning (påverkansfaktorer för fritid och trygghet)	s 28

Bakgrund/Uppdrag/Syfte

Våren 2014 genomförde ungdomsombuden i Linköpings Kommun en undersökning gällande hur ungdomar i Berga och i Skäggetorp upplever sin fritid och trygghet i respektive bostadsområde. Undersökningen baserades på den livsstilsundersökning som genomfördes bland elever i årskurs 5, 8 och årskurs 2 på gymnasiet våren 2013. Själva uppdraget var att ta reda på vad som "låg bakom" statistiken från enkäten genom att göra djupintervjuer med ungdomar bosatta i dessa två områden. Totalt intervjuades cirka 100 ungdomar i områdena och majoriteten av dem gick på högstadiet eller gymnasiet. Ungdomsombudens undersökning är en del i kommunens arbete med stadsdelsutveckling i Berga och i Skäggetorp och syftet är att lyfta fram ungdomarnas egna åsikter kring sin stadsdel. Resultatet ska sedan kunna ligga till grund för så väl politiska beslut som beslut på tjänstemannanivå om hur verksamheter kan utvecklas.

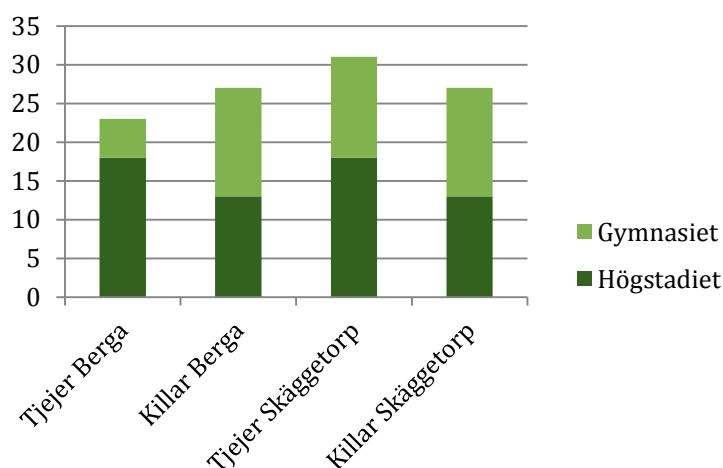
Genomförande/Metod

Statistiken från enkäten bröts ner på bostadsområde, årskurs och kön för att exempelvis kunna jämföra vad tjejer bosatta i Skäggetorp, årskurs 8 svarat jämfört med genomsnittet för tjejer, årskurs 8 i Linköping. Vi ungdomsombud valde att fokusera på svaren från eleverna i årskurs 8 och årskurs 2 på gymnasiet eftersom vår primära målgrupp är kommuninvånare i åldern 13 till 20. All statistik jämfördes procentuellt och då det inte var så många elever som svarat på enkäten (exempelvis endast 16 killar, årskurs 2 i Berga och 24 tjejer, årskurs 8 i Skäggetorp) gör detta att en enskild ungdoms svar i Berga eller Skäggetorp får ganska stort procentuellt genomslag. Gällande fritid tittade vi på hur ofta ungdomarna ville göra olika fritidsaktiviteter samt hur ofta de faktiskt gjorde dessa. Vad gäller trygghet så jämförde vi istället hur stor andel som svarat att de sällan eller aldrig

kände sig trygga på olika platser som listats i enkäten. På så sätt fick vi fram vad som skiljde dessa två områden från Linköping i stort. Därefter togs intervjufrågor fram kring ämnena fritid och trygghet utifrån statistiken från enkäten.

Intervjuerna

De allra flesta ungdomarna intervjuades i grupper om tre till fyra personer och varje intervju tog ungefär 40 minuter. Vi upptäckte att tre ungdomar åt gången var det som fungerade bäst eftersom de då kunde diskutera med varandra och hålla samtalet igång, samtidigt som de var så pass få att alla hann säga sin mening. Innan intervjun var vi noga med att berätta för ungdomarna varför de var där och förklara syftet med intervjun. Vi var även noga med att ställa följdfrågor för att få reda på så mycket som möjligt. Här följer ett diagram över antalet intervjuade ungdomar uppdelat på område, kön och ålder:

Det var lite svårare att få tag på gymnasietjejer från Berga till intervjuerna, bland annat för att vi ungdomsombud inte kände några sedan tidigare och för att gymnasieeleverna är utspridda på olika skolor.

Att hitta ungdomarna

För att så många ungdomar som möjligt skulle vilja ställa upp på en intervju bjöd vi på bullar och fika. Det absolut flesta hade en mycket positiv inställning till att bli intervjuade och var glada att någon ville lyssna på dem så många hade nog ställt upp på intervju även utan fika. Vi eftersträvade dessutom att få en bred representation genom att intervjua så *olika* ungdomar som möjligt. Stökiga, lugna, blyga, utåtriktade, de som pluggar mycket, de som inte klarar skolan så bra, de som är födda i Sverige, de som kommit hit relativt nyligen, etc. Vi intervjuade även ett par elever som gick på gymnasiesärskolan. För att få tag i ungdomar använde vi oss av en rad olika metoder förutom fika:

- **Högstadieskolor**

På Ånestadskolan, där många av eleverna är från Berga, bad vi en av rektorerna om hjälp. Rektorn satte därefter ihop ett antal fokusgrupper som vi sedan intervjuade. På Skäggetorpsskolan bestämdes en fast tid varje vecka då eleverna kunde fika med oss ungdomsombud och berätta vad de tyckte om sin stadsdel. Detta utannonserades dels via lärarna och dels genom att man satte upp ett stort plakat i cafeterian. Vissa gånger kom elever dit självmant för att bli intervjuade och vissa gånger frågade vi några elever i korridorerna om de kunde tänka sig att ställa upp på en intervju. Vi kontaktade även friskolan Dar Al-Uloum i Skäggetorp men fick inte tillåtelse att intervjua några elever där.

- **Fritidsgårdarna**

Vi gjorde spontana besök på fritidsgården i Berga och allaktivitetshuset i Skäggetorp och bad ungdomarna där att ställa upp på en intervju.

- **Klasslistor/postnummer**

Det var lite svårare att få tag i ungdomar mellan 16 och 18 år eftersom dessa är mer utspridda på olika gymnasieskolor. Vi begärde därför ut klasslistor från Anders Ljungsteds Gymnasium, Berzeliusskolan och Folkungaskolan. Därefter tog vi reda på i vilka klasser det fanns elever från Berga och/eller Skäggetorp genom att titta på postnummer och hemadress. För att få till intervjuer med dessa elever tog vi sedan kontakt med deras lärare och bad dem ordna ett tillfälle. I vissa fall tog vi kontakt direkt med eleverna via sociala medier. Skolorna valdes ut eftersom de har många elever och olika program. Anders Ljungsteds har främst yrkesinriktade program, Berzelius har främst naturvetenskap och teknik och Folkunga främst samhällsvetenskap och ekonomi.

- **Föreningar**

I vissa fall gick vi via föreningar som vi visste hade aktiva ungdomar i stadsdelarna.

- **Kompisar**

Vi ungdomsombud hade även nytta av att vi kände en del ungdomar i framför allt Skäggetorp. Vi kunde be yngre kompisar som ännu inte tagit studenten att ställa upp på en intervju.

Resultat

Resultatet är uppdelat i olika avsnitt utifrån den originalpresentation som Ungdomsombud Hanne höll för tjänstemän i Linköpings Kommun under höstterminen 2014. Varje avsnitt börjar med en powerpoint-bild från presentationen som följs av Hannes förklaringar och ibland också av olika citat från ungdomarna som blivit intervjuade i Berga och Skäggetorp.

Avsnitt 1 – Fritidsstatistik

Fritid – Slutsatser från livsstilsenkäten

I Berga och Skäggetorp gäller att:

1. Man vill göra, och gör, mer av fritidsaktiviteter
 - Förutom Bergatjejer år 8
2. Man gör mindre av "årliga" aktiviteter
 - Förutom Bergakillar år 2 (majoriteten bor i villa)
+ Skäggetorpstjejer år 2
3. Tjejer vill göra mer än killar men gör mindre
 - Förutom Skäggetorps- tjejer år 2

Vad vill de göra som de inte redan gör?

Vad hindrar dem?

+ Sommaraktiviteter

Linköping
Där idéer blir verklighet

Efter att ha gått igenom statistiken från enkäten kunde följande slutsatser dras gällande de typer av fritidsaktiviteter som är vanliga att man gör regelbundet (exempelvis besöka aktivitetspark, simhall, bibliotek, fika eller gå på bio):

1. Ungdomar i Berga/Skäggetorp verkar vilja *göra mer* på sin fritid än vad ungdomar generellt i Linköping vill göra och de verkar också faktiskt *göra mer*. Undantaget var Bergatjejer i årskurs 8 som låg närmare genomsnittet, nästan lite under.
2. Vad gäller mer säsongsbundna fritidsaktiviteter eller aktiviteter som man inte gör regelbundet under året (exempelvis att bada utomhus, åka skridskor, gå på konsert eller museum) verkade istället förhållandet vara det omvända, de gjorde alltså mindre av dessa typer av aktiviteter än vad ungdomar generellt i Linköping gör. Detta gällde dock inte Bergakillar, årskurs 2 på gymnasiet och inte heller Skäggetorpstjejer, årskurs 2 på gymnasiet. Dessa verkade istället göra mer på sin fritid än genomsnittet. Gällande Bergakillarna kan detta bero på att majoriteten av de tillfrågade bodde i villaområdet och kanske därför har råd att göra lite mer på sin fritid.

Vad gäller skillnaden mellan tjejers och killars fritid i områdena kunde följande slutsatser dras utifrån statistiken:

3. Tjejer i Berga/Skäggetorp verkar vilja *göra mer* på sin fritid än vad killar vill göra men de verkar faktiskt *göra mindre* på sin fritid än vad killar gör. Undantaget var Skäggetorpstjejer i årskurs 2 på gymnasiet som verkade göra mer på sin fritid än Skäggetorpskillar i samma ålder.

FRÅGESTÄLLNING – FRITID

För att ta reda på vad detta kunde bero på ställde vi ett antal frågor på temat fritid. Huvudfrågeställningen var:

Vad skulle ni vilja göra på er fritid som ni inte redan gör?

Med följdfrågan:

Vad är det som hindrar er från att göra det?

Vi ställde även frågor kring vad de brukar/skulle vilja göra på sommaren.

Avsnitt 2 – Fritid i Berga

Fritid Berga

Vad vill de göra?

Resor/Utflykter

Aktiviteter

- "Häng"

- Spontana aktiviteter

- Styrda aktiviteter

Bara tjejer/Bara äldre

Sommarjobb

"Det finns inga grupper för tjejer idag eller ens någon som bryr sig om vad tjejer gör, allt handlar om killarna idag."
– tjej 13 år

Vad hindrar dem?

1. Finns ej fysiskt utrymme eller någon som anordnar

2. Pengar

3. Föräldrar/bröder

"Det finns inte lika mycket att göra i Berga som i Skäggetorp, de har större aktivitetspark, större centrum, volleybollplaner. Fast fritidsgården i Berga är bättre än den i Skäggetorp."
– tjej 15 år

Linköping
Där idéer blir verklighet

Vad vill de göra?

Av de ungdomar i Berga som känner att de saknar något på sin fritid tar de flesta upp följande:

Resor/Utflykter

Man vill gärna få chansen att åka utomlands med vänner men efterfrågar också möjligheten att få åka på olika typer av utflykter inom Sverige. Exempelvis till Liseberg och liknande.

Aktiviteter

Man efterfrågade möjlighet att göra olika typer av aktiviteter i området. Dessa har jag delat upp i tre kategorier:

- ”Häng”: Det ungdomarna efterfrågar är fler mötesplatser i området eller att fritidsgården ska vara öppen oftare, man vill ha någonstans att hänga med kompisar.
- Spontana aktiviteter: Man efterfrågar ökade möjligheter att utöva exempelvis spontanidrott, se citatet längst ned i bilden.
- Styrda aktiviteter: Alltså egentligen aktiviteter med ledare som är planerat i förväg där man gör en viss typ av aktivitet.

Bara tjejer/Bara äldre

Främst högstadietjejer efterfrågar aktiviteter bara för tjejer som exempelvis en tjejdag på fritidsgården. Det fanns en tjejgrupp för sjuor när vi genomförde intervjuerna men alla Bergatjejer i den målgruppen verka inte veta om detta, se citatet högst upp i bilden. Främst gymnasiekillar efterfrågar aktiviteter bara för äldre ungdomar som exempelvis en fritidsgård för äldre.

Sommarjobb

En del ungdomar tar upp att de vill ha sommarjobb. Man efterfrågar också någon som kan hjälpa en att hitta ett sommarjobb. Var ska man leta? Hur skriver man ansökan?

Vad hindrar dem?

Av de ungdomar i Berga som känner att de saknar något på sin fritid tar de flesta upp att följande saker hindrar dem från att göra det de vill:

1. De allra flesta som inte är nöjda säger att det beror på att det inte finns fysiskt utrymme att göra det de vill (finns exempelvis ingen volleybollplan) eller att det inte finns någon som anordnar den typen av aktivitet de vill göra, se citatet överst i bilden.
2. Vissa tar även upp att de inte har råd att göra allt de vill, man pratar till exempel om att prova på olika sporter.
3. Vissa yngre tjejer tar upp att deras föräldrar och/eller bröder hindrar dem från att gå till fritidsgården, mer om detta på sidan 13 under avsnittet *Otrygga platser i Berga*.

Fritid Skäggetorp

Vad vill de göra?

Resor/Utflykter

Aktiviteter

- "Häng"

- Spontana aktiviteter

- Styrda aktiviteter

Bara tjejer/Bara äldre

Sommarjobb

FÖREBILDER!

Vad hindrar dem?

1. Finns ej fysiskt utrymme eller någon som anordnar

2. Pengar

3. Föräldrar/bröder

4. Killar

5. Invandrare?

Linköping
Där idéer blir verklighet

I Skäggetorp tog man upp ungefär samma saker som i Berga men det var några saker som skiljde, dessa är rödmarkerade i bilden på föregående sida.

Vad vill de göra?

Av de ungdomar i Skäggetorp som känner att de saknar något på sin fritid tar de flesta upp ungefär samma saker som ungdomarna i Berga, följande saker är de som skiljer Skäggetorp från Berga:

Bara tjejer

Det är fler tjejer i Skäggetorp än i Berga som vill att det ska ordnas aktiviteter bara för tjejer, det man främst tar upp är resor/utflykter, man vill åka på olika saker, exempelvis med andra tjejer från andra stadsdelar. Man tar också upp styrda aktiviteter med ledare, tjejgrupper mm.

FÖREBILDER

Detta är den absolut största skillnaden mellan Skäggetorp och Berga. I Berga tas det inte alls upp medan många av de i Skäggetorp som inte var riktigt nöjda med sin fritid efterfrågade förebilder. Man vill alltså ha ledare, vuxna i ungdomarnas vardag, som fungerar som positiva förebilder. Dessa ledare ska vara personer man kan gå till om man behöver någon att prata med när man mår dåligt, någon som kan hjälpa en att hitta jobb/sommarjobb, etc. Här följer citat från ungdomarna rörande detta ämne:

"Det finns ingen att prata med, man får klara sig själv."
– kille 15 år

För tjejer finns det ingen riktig förebild som kan ta hand om tjejgrupper, en tuff tjej skulle behövas så man kan se upp till den personen." – tjej 14 år

"Vi behöver förebilder!"
– tjej 15 år

"Personalen [på Allaktivitetshuset] bryr sig inte om ungdomarna, de är bara här för att göra sitt jobb och inte för att hjälpa oss." – kille 16 år

"Vissa av de yngre ser upp till gängmedlemmarna och det gör att de kan bestämma över ungdomarna som sen hamnar snett och går med i gängen." – tjej 18 år

Vad hindrar dem?

Av de ungdomar i Skäggetorp som känner att de saknar något på sin fritid tar de flesta upp att följande saker hindrar dem från att göra det de vill:

1. De allra flesta som inte är nöjda säger att det beror på att det inte finns fysiskt utrymme att göra det de vill eller att det inte finns någon som anordnar aktiviteterna. Man har uppfattningen att det inte finns något att göra i Skäggetorp. En tjej hade dock motsatt uppfattning:
2. Det var fler ungdomar i Skäggetorp än i Berga som tog upp att de inte hade pengar till att göra det de vill på fritiden, man vill ha råd att göra det andra gör, köpa det andra köper, osv. En kille sa så här:
3. Det är också fler tjejer i Skäggetorp än i Berga som tar upp att föräldrar och/eller bröder hindrar dem från att göra vad de vill på sin fritid. Killar har inte samma problem. Här följer några citat angående detta:

"Egentligen finns det jättemycket att göra i Skäggetorp, på påsklovet ordnade gården massa aktiviteter men det var typ ingen som kom. Vi bryr oss inte, vi hänger hellre med kompisar än att gå på aktiviteter." – tjej 13 år

"Det var helt dött förra sommaren, vi hade inte ens råd att gå till Tinnerbäcksbadet utan fick planka in."
– kille 14 år

"Mina föräldrar vill inte att jag ska vara ute sent. De är rädda att det ska hända mig något." – tjej 14 år

"Tjejer brukar vara hemma eftersom de aldrig får gå ut, deras kulturer är sådana."
– kille 17 år

"Min bror skrämmer upp mamma genom att berätta att hans kompisar som hänger ute i Skäggetorp gör dåliga grejer." – tjej 14 år

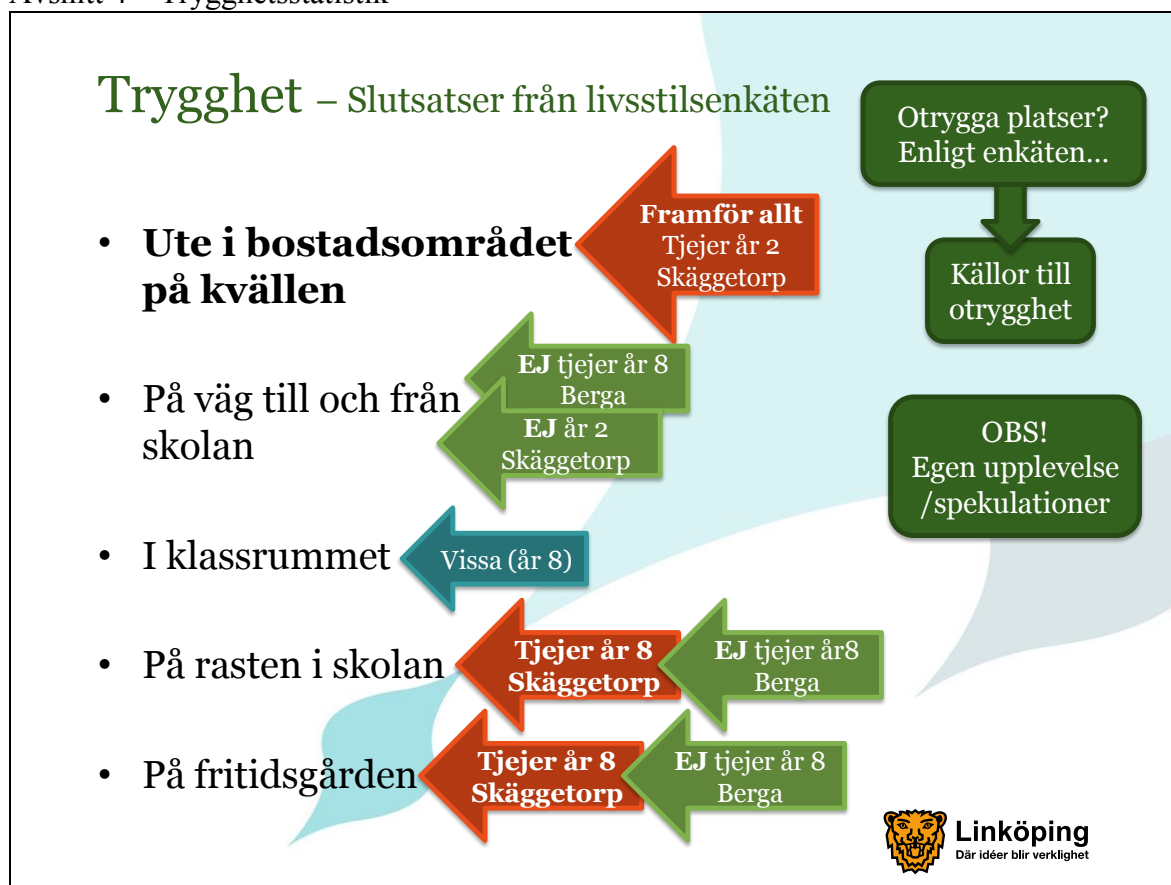
4. Vissa tjejer i Skäggetorp tar upp att killars beteende hindrar dem från att göra det de vill på sin fritid (detta tas inte upp i Berga). Tjejerna pratar om killar som ”slänger kommentarer”, alltså kommenterar tjejernas utseende rakt ut i en offentlig miljö (även kallat catcalling eller street harassment på engelska), och kollar in en på ett sätt som skapar otrygghet. En kille sa att man aldrig ser några tjejer ute längre och han hade en egen teori om vad det kunde bero på: ”Det är de nyanlända, äldre, somaliska killarna som gör att tjejerna känner sig otrygga. De är inte vana att se tjejer i shorts, till exempel, och då tror att de kan säga vad som helst.” Även några i Berga tog några upp att det finns ett gäng med äldre somaliska killar som är respektlösa och kan gå fram och tafs på en tjej som de inte ens känner. De tjejer som känner sig otrygga i Skäggetorp pekar dock *inte* ut någon etnisk grupp som orsaken.

”I Skäggetorpsparken finns det aldrig några tjejer för alla killar skrämmer bort dem.” – tjej 17 år

”Det finns alldeles för många killar [på Allaktivitetshuset] och tjejer är rädda för att gå bland killarna för de är så respektlösa.”
– tjej 14 år

5. Jag pratade med ett par lite yngre så kallade ”svenska” killar som ville ha en till aktivitetspark i Skäggetorp trots att stans största redan finns där. När jag frågade varför sa de att de inte kan utnyttja planen eftersom de blir bortkörda av ”invandraringdomarna”. De känner att de inte kan hävda sig mot ungdomar med annan kulturell bakgrund. Jag pratade även med en kille på gymnasiet som tidigare gått på Skäggetorpsskolan. Han sa att när han gick där så kunde han känna ett utanförskap eftersom han var den enda ”svensken” i sin klass. Detta trots att han inte var mobbad och ändå alltid hade någon att vara med.

”Invandrarna gör som de vill.”
– kille 13 år

I enkäten hade de svarande ungdomarna fått fylla i hur ofta de kände sig trygga på olika platser. Det är viktigt att komma ihåg att det inte var så många svarande i varje område. En enskild individs svar får därför ett ganska stort procentuellt genomslag. Efter att ha gått igenom statistiken för de som svarat att de sällan eller aldrig kände sig trygga och jämfört Berga/Skäggetorp procentuellt med genomsnittet för Linköping kunde vi se att följande platser stack ut:

Ute i bostadsområdet på kvällen

Detta var den plats som stack ut mest, bland ungdomar i både Berga och Skäggetorp verkade det vara vanligare att man kände sig otrygg ute i sitt eget bostadsområde på kvällen än bland ungdomar i övriga Linköping. Det var framför allt Skäggetorpstjejer i årskurs två som stack ut. Bland dem svarade cirka 60 % att de sällan eller aldrig kände sig trygga ute i sitt bostadsområde på kvällen. Bland Bergatjejer i årskurs 2 kände sig cirka 30 % sällan eller aldrig trygga ute i sitt bostadsområde på kvällen, övriga grupper låg på ungefär 20 %.

På väg till och från skolan

Här var skillnaden mellan Berga/Skäggetorp och genomsnittet för Linköping mindre. Bland ungdomar i Berga och i Skäggetorp verkade otrygghet vara vanligare på väg till och från skolan. Undantaget var Bergatjejer i årskurs 8 samt Skäggetorpsungdomar i årskurs 2 på gymnasiet. Dessa verkade istället mer trygga än genomsnittet för Linköping.

I klassrummet

Det verkade vara lite vanligare att Berga- och Skäggetorpsungdomar kände sig otrygga i klassrummet, detta gällde dock främst i årskurs 8 och skillnaden mellan Berga/Skäggetorp och genomsnittet för Linköping var ganska liten.

På rasten i skolan

Här var det Skäggetorpstjejer i årskurs 8 som stack ut som otrygga, cirka 19 % svarade att de sällan eller aldrig kände sig trygga på rasten i skolan. Detta är en större andel om man jämför med genomsnittet för Linköping. Motsvarande andel för Bergatjejer i årskurs 8 låg på 0 %, där var förhållandet alltså det omvända.

På Fritidsgården

Endast elever i årskurs 8 hade fått svara på hur ofta de kände sig trygga på fritidsgården. Otrygghet verkade vara vanligast bland Skäggetorpstjejer. Av dem svarade cirka 18 procent att de sällan eller aldrig kände sig trygga på fritidsgården (allaktivitetshuset). Även bland killar i Berga och Skäggetorp verkade otrygghet vanligare än i övriga Linköping. Andelen otrygga Bergatjejer låg istället under genomsnittet för Linköping.

FRÅGESTÄLLNING – TRYGGHET

För att ta reda på vad otryggheten ute i bostadsområdet på kvällen kunde bero på frågade vi bland annat:

Var i Berga/Skäggetorp känner ni er otrygga?

Med följdfrågorna:

Varför? Vilken tid på dygnet?

I övrigt förklarade vi statistiken från enkäten och frågade ungdomarna vad de trodde att det kunde bero på att vissa ungdomar kände sig ortrygga:

Enligt enkäten... Vad tror ni det beror på?

I de fall där tjejer i Berga var trygga medan tjejer i Skäggetorp var mer otrygga försökte vi ta reda på vad tryggheten respektive otryggheten berodde på för att sedan kunna jämföra områdena.

På så vis kunde vi ta reda på vad det fanns för ***källor till otrygghet.***

OBS! Den här typen av frågeställningar gjorde att ungdomarna kunde berätta om sina ***egna upplevelser*** men också att det blev en del ***spekulationer*** kring varför andra kände sig otrygga.

Otrygga platser i Berga

Centrum (fast på kvällen)

Fritidsgården

Kyrkan

Staty

Bäckskolan

- Gängen rykten/hamna i vägen
- Känna folk = trygghet

Linköping
Där idéer blir verklighet

Bilden ovan visar de platser som uppfattades som otrygga av ungdomarna i Berga. Majoriteten av dem vi intervjuade sa dock att de generellt kände sig ganska trygga i sitt bostadsområde. Att känna många som regelbundet brukar vara ute i Berga och att själv vara det är en källa till trygghet upplever många av de intervjuade. Här följer de källor till trygghet som togs upp kring de olika platserna:

Centrum

Av de ungdomar som kunde känna sig otrygga ute i Berga tog de allra flesta upp Berga Centrum som den mest otrygga platsen, och främst på kvällstid. Man tog upp följande källor till trygghet:

- **Gängen**

Den absolut största källan till trygghet i Berga är de kriminella gängen. Man är rädd dels för att bli utsatt för någon typ av brott av dem och dels för att råka hamna på fel plats vid fel tillfälle, till exempel att man går förbi centrum precis när det är skottlossning på grund av gängkonflikt. Många ungdomar har dock uppfattningen att bilden av Berga som ett oroligt och farligt ställe förstärks på grund av medias rapportering kring händelserna samt på grund av rykten om stadsdelen. De flesta tycker att det egentligen inte är så illa som det verkar.

”Det här med gängen har eskalerat i media.”
– kille 16 år

- **Ungdomar som ”hänger”**

Vissa (främst högstadieungdomar) tar upp att de känner sig otrygga när de går förbi centrum eftersom det hänger äldre ungdomar där. Man tänker de kanske är med i gängen på något sätt och att de kanske kan utsätta en för något. En av de ungdomar som själv brukar hänga utanför centrum, och som känner sig trygg där, sa dock det som står i citatet här till höger. Många av dem som känner sig trygga säger att det beror just på att de känner andra ungdomar som är ute och rör sig mycket i området samt att de själva kanske också gör det.

”De som är otrygga känner inte folk i Berga.”
– kille 15 år

- **Killar i grupp**

Det är främst vissa yngre tjejer som tar upp att killar i grupp utgör en källa till otrygghet och då främst när det är mörkt ute. Man är rädd för att de ska utsätta en för brott, kanske till och med våldtäkt. Detta är dock inget som är typiskt bara för Berga utan gäller överallt, som en tjej uttryckte det:

”Som tjej känner man sig alltid otrygg när man går förbi ett gäng killar på kvällen oavsett var man är, det gäller inte bara i Berga.” – tjej 18 år

- **Fyllon**

Vissa yngre ungdomar tar upp att det finns alkisar utanför centrum vilket gör att de kan känna sig otrygga när de ska gå förbi.

- **Polisen**

Av de ungdomar som själva hänger utanför centrum känner vissa att det istället är polisen som skapar otrygghet. Man upplever att polisen kränker en, se citatet här till höger.

”Polisen är horungar, de anklagar fel personer för de hittar inte de skyldiga”
– tjej 16 år

Fritidsgården

Några lite yngre tjejer tar upp fritidsgården (även kallad slottet eller Berga slott) som en otrygg plats. Detta verkar främst bero på att deras föräldrar och/eller bröder inte vill att de ska gå dit eftersom man har uppfattningen att det bara är ”dåliga ungdomar” som hänger där. Föräldrarna kanske har gått förbi och sett ungdomar utanför som röker, till exempel. En tjej berättade att hon inte får gå till slottet för sin storebror, trots att han själv brukar vara där.

”Min bror säger att jag inte får gå till slottet för att det är farligt där och att jag är för liten för att försvara mig.” – tjej 13 år

Kyrkan (utanför)

Ett par ungdomar nämnde att det brukar vara pedofiler som hänger på cykel utanför kyrkan i Berga.

Staty (vid skogen)

Ett par ungdomar nämnde att det finns en staty vid skogen som på kvällarna är upplyst på ett sätt som gör att det blir väldigt mörkt runt omkring.

Bäckskolan (eleverna)

Någon nämnde att det kan hända att eleverna på Bäckskolan kastar sten och skriker saker som "Hej snygging!" till personer som går förbi.

Avsnitt 6 – Otrygga platser i Skäggetorp

Otrygga platser i Skäggetorp

Centrum

Nygårdsskolan

Aktivitetsparken

Pressbyrån

Skäggetorpsskolan

Skattegården

Aktivitetshuset

•Otrygga platser = mötesplatser

Bilden ovan visar de platser som uppfattades som otrygga av ungdomarna i Skäggetorp. De flesta av dessa platser är också mötesplatser dit ungdomarna går för att umgås. En del tjejer tog upp en källa till otrygghet som inte är kopplad till någon speciell plats i Skäggetorp, man pratar om att det finns vissa **män som förföljer tjejer** ute. Två tjejer på Skäggetorpsskolan berättade att de under en period fick skjuts till skolan med bil varje dag trots att det är gångavstånd. De sa att en man i 30-årsåldern förföljde dem och hotade dem. Den här mannen hade tydligen förföljt dem även tidigare i perioder. Han kunde försvinna och sen komma tillbaka igen. Vid tillfället berättade tjejerna också att polisen visste om allt detta men att de inte kunde göra något. Det är självklart inte alla tjejer som drabbas av detta men det är något som faktiskt förekommer. Majoriteten av ungdomarna vi intervjuade sa dock att de generellt kände sig ganska trygga i sitt bostadsområde. Att känna många som regelbundet brukar vara ute i Skäggetorp och att själv vara det är en källa till trygghet upplever många av de intervjuade. Här följer de källor till otrygghet som togs upp kring de olika platserna:

Centrum

Av de ungdomar som kunde känna sig otrygga ute i Skäggetorp tog de allra flesta upp Skäggetorps Centrum som den mest otrygga platsen, och främst på kvällstid. Man tog upp följande källor till otrygghet:

- **Gängen**

Den absolut största källan till otrygghet i Skäggetorp är de kriminella gängen. Man är rädd dels för att bli utsatt för någon typ av brott av dem och dels för att råka hamna på fel plats vid fel tillfälle, till exempel att man går förbi när det är skottlossning på grund av gängkonflikt. Otryggheten påverkar också ungdomarnas fritid och framför allt tjejernas fritid då en del föräldrar, på grund av oroligheterna, inte vill att döttrarna ska vara ute. Se citat nedan. En del tjejer berättar att de inte vill prata med sina föräldrar om de känner sig otrygga, de är rädda att det ska leda till att deras fritid begränsas. Några högstadietjejer sa att: ”Det är de tjejer som är mest förtryckta hemma som blir värst.” Ungdomsombud Almir som själv gick på Skäggetorps skolan när han var yngre höll med om detta, på hans tid fanns det en grupp tjejer som alltid kom till skolan osminkade i mjukisbyxor och täckande kläder. Sedan var det första de gjorde att gå in på toaletten för att sminka sig och byta till mer utmanande kläder. ”Dubbellivet” kallade han det. En del ungdomar som själva brukar hänga utanför centrum är inte alls rädda för gängen, en kille berättade dessutom att ungdomar som går med i gängen kan göra det av olika anledningar, till exempel att man behöver pengar för att köpa medicin om man har en sjuk mamma eller en handikappad bror, se citaten nedan.

”Mina föräldrar har blivit oroligare efter allt som hänt, nu får jag bara vara ute till kl nio på kvällen”

”De [gängen] är världens snällaste, vissa håller på med skit [olagligheter] men är du snäll mot dem så är de snälla mot dig.” – kille 14

”Vissa [av dem som går med i gängen] är ute efter uppmärksamhet eller makt medan andra bara gör det för pengar.” – kille 14

- **Killar**

En del tjejer upplever att killarna som hänger utanför centrum skapar otrygghet. Detta kan dels bero på att man inte känner dem och tänker att de kanske är gängmedlemmar. Vissa tjejer berättar att det är killarnas beteende som skapar otrygghet, att somliga flörtar och kommenterar ens utseende när man går förbi på ett sätt som gör att man känner sig otrygg (street harassment/catcalling). Det är självklart inte alla killar som gör så här och inte heller alla tjejer som blir utsatta men det verkar ändå vara en generell attityd bland vissa (främst lite äldre) killar att man kan säga lite vad som helst till tjejer. Detta förekommer inte bara utanför centrum utan på olika offentliga platser i Skäggetorp.

”Tänk om man har sminkat sig lite mer än vanligt någon dag, vad kommer de göra då? Följa efter och våldta en?” – tjej 15 år

- **Fyllon**

En del, främst yngre tjejer, tar upp att det finns personer som är fulla både i och utanför centrum.

- **Polisen**

Av de ungdomar som själva hänger utanför centrum är det istället polisen som är en källa till otrygghet. Man upplever att polisen kränker en och pratar om att ha blivit påhoppad fysiskt osv. Några killar berättade att de hade varit ute och gått i Skäggetorp sett en polisbil i närheten av Nygårdsskolan som åkte där man egentligen inte får åka med bil. De hade gått fram till polisen, frågat vad han gjorde och sagt att han inte fick åka där varpå polisen ska ha svarat: "Jag får visst åka här, jag får göra vad fan jag vill, jag får till och med skjuta folk". Killarna kände sig hotade på grund av det här uttalandet.

"Tänk om man råkar stå bredvid någon som är drogad och sen kommer polisen och tar båda två" – kille 17 år

"Jag känner mig inte ens trygg hemma för polisen kan komma dit också." – kille 14 år

Nygårdsskolans skolgård

En del ungdomar (främst yngre tjejer) tog upp att de kunde känna sig otrygga när de går förbi Nygårdsskolans skolgård sena eftermiddagar eller på kvällar. Detta verkar bero på att lite äldre ungdomar brukar hänga där och vet man inte vilka dessa ungdomar är så kan det skapa en känsla av otrygghet.

Aktivitetsparken

Aktivitetsparken upplevs som otrygg på kvällstid av en del ungdomar som anser att anledningen till detta är att många ungdomar från olika kulturer möts där. Detta gör att konflikter lätt kan uppstå eftersom man inte alltid förstår varandra.

Pressbyrån

Några tar upp att det brukar vara fulla personer och personer med bilar som gasar och för oväsen vid Pressbyrån på Fogdegatan.

Skäggetorpsskolan

Några få tar upp att de känner sig otrygga på Skäggetorpsskolan. Detta kan dels bero på andra elevers beteende, både tjejer och killar som säger otrevliga saker till varandra, eller att man känner att det är någon i personalen som inte respekterar en. Man tar också upp att det är "konstiga dagisregler" på skolan, reglerna upplevs som väldigt strikta för att vara på en högstadieskola.

Skattegården

Ett par ungdomar som själva inte bor på Skattegården upplever att det är lite trångt, mörkt och instängt där. En som bor där berättar att hen har kriminella grannar. I övrigt tar man upp att man ofta ser polisbilar vid Skattegården så då vet man att något har hänt vilket ökar medvetenheten om riskerna med att vistas i den delen av Skäggetorp.

Allaktivitetshuset (fritidsgården)

När vi frågade på vilka platser ungdomarna kände sig otrygga var det endast ett par som nämnde Allaktivitetshuset och då främst på grund av rykten om att det är "dåliga

ungdomar” som hänger där. Man tror att de kanske är kriminella. Det var dock fler som tog upp källor till otrygghet på Allaktivitetshuset under andra frågor som vi ställde. Se avsnittet *Tjejs trygghet/otrygghet på fritidsgården* s 22.

Avsnitt 7 – Högstadiungdomars otrygghet i klassrummet

Otrygghet i klassrummet

Berga

- **Vet ej**
- Stökigt?
- Ungdomar från Skäggetorp/Ryd som kommer för att bråka?
- Vissa blyga/osäkra?

”Jag tror det är svenskarna i både Berga, Skäggetorp och Ryd som känner sig otrygga i klassrummet [...] vi invandrare skriker när vi snackar med varandra och svenskarna förstår inte, de tror att vi tjafsar när vi bara snackar.” – kille 18 år

Skäggetorp

- Olika kulturer = konflikt och utanförskap
- Oseriösa enkätsvar
- Retas och går över gränsen

”Eleverna gör vad de vill, sparkar boll och kastar sudd [i klassrummet].”
– kille 13 år

Tjena

Hej.

Jag knullar dig.

Fuck you.

Linköping
Där idéer blir verklighet

Vad gäller otrygghet i klassrummet så var det ett fåtal ungdomar i årskurs 8 som i enkäten svarat att de sällan eller aldrig kände sig trygga i klassrummet.

Berga

De flesta vi frågade visste inte vad det kunde bero på att vissa ungdomar kände sig otrygga i klassrummet. Vissa spekulerade kring att det kanske var stökigt på Ånestadskolan. Av dem som själva går eller har gått på skolan säger en del att det var stökigt för några år sen men att det är lugnare nu. Några andra som vi intervjuade pratade om att det kan hända att lite äldre ungdomar från Skäggetorp och Ryd kommer till Ånestadskolan för att bråka vilket kan vara en källa till otrygghet för eleverna där. Andra hade tankar om att det nog var de mer tysta och blyga eleverna som kände sig otrygga i klassrummet och en kille trodde att det egentligen var de så kallade ”svenska” eleverna som var otrygga. Se citatet till vänster i bilden.

Skäggetorp

Även i Skäggetorp var det många som inte visste vad otrygghet i klassrummet kunde bero på. I övrigt tog en del ungdomar upp att det faktum att det är så många elever från olika kulturer på Skäggetorpsskolan gör att det kan bli otryggt eftersom man inte alltid förstår varandra. Det kan uppstå missförstånd som leder till konflikter. Några yngre tjejer pratade

om att det generellt kan vara svårt att komma in i en grupp där alla är från samma land och har samma kultur om man inte själv är därifrån. Detta kan leda till utanförskap. Ett gäng tjejer som själva hade svarat på enkäten berättade att det inte var alla som var seriösa när de fyllde i den och att de inte alltid orkade svara ordentligt utan kryssade lite på måfå mot slutet eftersom enkäten var så lång. Detta kan ha mycket stor påverkan på statistiken eftersom det inte var så många som svarat på enkäten. I övrigt tog några högstadieselever på Skäggetorpsskolan upp att det är vanligt att man retas med varandra och kanske går över gränsen utan att veta om det. Det verkar vara ett ganska hårt klimat på Skäggetorpsskolan som på något sätt blivit normaliserat. Till exempel satt jag i korridoren och pratade med två tjejer under en rast på Skäggetorpsskolan: En kille går förbi och säger "Tjena" till en av tjejerna. Hon svarar "Hej" och därefter säger han "Jag knullar dig" varpå hon svarar "Fuck You". Denna korta konversation utväxlas i vanlig samtalston. Jag är så klart jätteförvånad och frågar tjejen om hon inte blir arg. Hon svarar "Nej, skit samma, jag är van" och rycker på axlarna. Sedan berättar tjejerna att den här killen var intresserad av tjejen som just fått kommentaren men att hon "dissat" honom. En lite yngre kille på Skäggetorpsskolan sa också att det ibland kan vara väldigt stökigt i klassrummet, se citatet högst upp till höger i bilden.

Avsnitt 8 – Högstadiekillars otrygghet på väg till och från skolan

Killars otrygghet på väg till och från skolan

Berga

- **Vet ej**
- Hämta bröder?
- Gäng?

"På kvällen cyklar jag hellre längs Vistvägen än genom lägenhetsområdena och centrum när jag ska hem. Jag undviker hellre ungdomarna som hänger där än att behöva konfrontera dem." – kille 18 år

Skäggetorp

- **Vet ej**
- Oseriösa enkätsvar
- Bråk/grupptryck
- Trycka ner/ge sig på någon

"Vissa kan dumma sig mot andra för att verka coola, man får status och respekt på det sättet."
– kille 14 år

Linköping
Där idéer blir verklighet

Enligt statistiken från enkäten verkade det som att vissa killar i årskurs 8 från Berga och Skäggetorp kunde känna sig otrygga på väg till och från skolan.

Berga

De flesta av ungdomarna i Berga visste inte vad det kunde bero på att vissa högstadietjejer kände sig otrygga på väg till och från skolan. Några pratade om att det vid konflikt mellan yngre killar är vanligt att man hotar med att man ska hämta sina äldre bröder för att hämnas på varandra och att detta kan göra att man känner sig rädd. Somliga spekulerade också kring att otryggheten beror på att man hört mycket om det här med gängen och kanske går förbi centrum på väg hem från skolan och då är rädd att det ska hända något. En kille på gymnasiet som faktiskt kunde känna sig lite otrygg på väg hem till villaområdet sa att det berodde på ungdomarna som hänger i närheten av Berga Centrum. Han tänker att de kanske finns en risk att de utsätter honom för något eftersom han inte känner dem. Se citatet till vänster i bilden.

Skäggetorp

Även i Skäggetorp visste majoriteten av de intervjuade inte vad killars otrygghet på väg till och från skolan kunde bero på. Några tjejer tog än en gång upp det här med att alla som svarat på enkäten kanske inte var seriösa och somliga spekulerade kring att det kanske är vanligare med bråk och grupstryck bland killar än bland tjejer. En kille som kunde uppleva en viss otrygghet pratade om att det är vanligt att vissa ungdomar i Skäggetorp trycker ner och ger sig på andra såväl verbalt som fysiskt för att få status och respekt, se citatet till höger i bilden. Det verkar inte direkt ha att göra med mobbning utan kan snarare drabba lite vem som helst som råkar vara i närheten och ser ut att vara mottaglig för ett påhopp.

Avsnitt 9 – Högstadietjeters trygghet/otrygghet på väg till och från skolan

Tjeters trygghet/otrygghet på väg till och från skolan

Berga

- Nära?
- Kompisar?

”Tjejer här är tuffa, man måste ha attityd för att folk inte ska kunna köra med en.” – tjej 15 år

”Fast niorna och några tjejer i åttan brukar ibland reta dem som är mindre på väg till och från skolan och i matsalen.” – tjej 13 år

Skäggetorp

- Rädd att träffa någon?
- Oseriösa enkätsvar
- Mörkt på vintern
- Hört om...

”De överdriver.”
– vissa killar

”Jag kan inte relatera till det.”
– tjej 18 år

”Det brukar vara killar som stirrar ner en.”
– tjej 14 år

Linköping
Där idéer blir verklighet

Gällande tryggheten för tjejer årskurs 8 på väg till och från skolan kunde vi se att det fanns en skillnad i statistiken mellan Berga och Skäggetorp. I Berga var det procentuellt sett vanligare att tjejerna kände sig trygga på väg till och från skolan än vad tjejer i genomsnitt i Linköping kände sig. I Skäggetorp var förhållandet det omvända, otrygghet på väg till och från skolan för tjejer i årskurs 8 var alltså vanligare där. För att ta reda på vad detta berodde på frågade vi ungdomar i Berga vad som gjorde det tryggt för högstadietjejer där medan vi frågade Skäggetorpsungdomar vad som kunde göra det otryggt för vissa högstadietjejer i Skäggetorp.

Berga

I Berga blev det mest spekulationer kring vad som gjorde det tryggt. Man tog upp saker som att det är nära till skolan och att tjejer oftast brukar ha sällskap med sina kompisar. Några tog upp att Bergatjejer är lite tuffare än andra tjejer men det kom även upp att vissa äldre tjejer på Ånestadskolan kunde reta de yngre så allt kanske inte är helt perfekt. Se citaten till vänster i bilden.

Skäggetorp

I Skäggetorp spekulerade vissa kring att det kanske var så att de otrygga tjejerna var rädda att träffa någon särskild person på väg till eller från skolan. Det här med oseriösa enkätsvar kom upp igen. Några yngre tjejer kände sig otrygga på vintern på grund av att det är mörkt då och vissa pratade om att man känner sig otrygg eftersom man hör så mycket om farliga saker som händer i Skäggetorp. En tjej sa att det finns killar som tittar på en på ett sätt som gör att man känner sig otrygg, en annan lite äldre tjej kunde inte alls se något skäl till otrygghet och vissa killars spontana reaktion var att de otrygga tjejerna måste överdriva. Se citaten till höger i bilden. Vissa har ju dock berättat att det finns män som förföljer tjejer ute i Skäggetorp vilket jag tänker skulle kunna vara en källa till otrygghet på väg till och från skolan. Se avsnittet *Otrygga platser i Skäggetorp* s 14.

Tjejers trygghet/**otrygghet** på rasten i skolan

Berga

- Alla känner alla
- Korta raster?

”Killar och tjejer har bra kontakt med varandra, nästan som syskonkärlek.”
– kille 16 år

Skäggetorp

- Tryggt för det mesta
- Bråk bland tjejerna
- Killar

”Vissa killar kunde häva ur sig elaka kommentarer till tjejer som: Fan vad tjock du är, du måste banta.”
– tjej 17 år

”Personalen som jobbar i korridorerna är mest i cafeterian och pratar med varandra.” – tjej 13 år

”Vet inte vad det kan bero på.”
– de flesta killar

Linköping
Där idéer blir verklighet

Gällande tryggheten för tjejer årskurs 8 på rasten i skolan kunde vi se att det fanns en skillnad i statistiken mellan Berga och Skäggetorp. I Berga var det procentuellt sett vanligare att tjejerna kände sig trygga på rasten i skolan än vad tjejer i genomsnitt i Linköping kände sig. I Skäggetorp var förhållandet det omvända, otrygghet på rasten i skolan för tjejer i årskurs 8 var alltså vanligare där. För att ta reda på vad detta berodde på frågade vi ungdomar i Berga vad som gjorde det tryggt för högstadietjejer där medan vi frågade Skäggetorpsungdomar vad som kunde göra det otryggt för vissa högstadietjejer i Skäggetorp.

Berga

I Berga tog man upp att alla känner alla vilket skapar trygghet på skolan. Några av tjejerna som gick på Ånestadskolan sa att de hade så korta raster att de knappt ens hann med att göra något. Killar i Berga tog ofta upp att tjejer och killar där har en bra kontakt med varandra, se citatet till vänster i bilden.

Skäggetorp

I Skäggetorp sa majoriteten av tjejerna vi intervjuade att de för det mesta kände sig trygga på Skäggetorpsskolan. De tjejer som själva hade svarat på enkäten berättade att det under samma period som enkäten genomfördes hade varit väldigt mycket bråk bland tjejerna i deras årskurs men att nu var det inte så längre. Det är möjligt att detta kan ha haft stor påverkan på statistiken. I övrigt tog vissa tjejer upp att killar och killars beteende kunde skapa otrygghet, se citatet längst upp till höger i bilden, medan de flesta killar svarade att de inte alls visste vad otryggheten kunde bero på. Någon tjej sa även att andra tjejer kan slänga ur sig otrevliga saker till varandra utan att tänka sig för. Ett par elever berättade att personalen inte alltid ser när det blir bråk i korridorerna eftersom de mest uppehåller sig i

cafeterian. Se citatet i mitten av bilden. De sa att det hade förekommit tillfällen där VG-elever (ungefär elevskyddsombud, VG står för värdegrund) varit tvungna att gå emellan eftersom ingen vuxen fanns i närheten.

Avsnitt 11 – Tjejs trygghet/otrygghet på fritidsgården

Tjejs trygghet/otrygghet på fritidsgården

Berga

- Ledarna
- Andra tjejer

”Bergas fritidsgård är den enda jag har varit på där killar och tjejer faktiskt umgås med varandra.”
– kille 14 år

”Killarna har respekt för tjejerna.”
– många killar

Skäggetorp

- För många och otrevliga killar
- ”Horstämplade” tjejer
- ”Kill-anpassad”
- Rykten

”De manliga fritidsledarna är läskiga, de ser kalla och arga ut och sitter bara där och stirrar på ungdomarna”
– tjej 14 år

”Vissa tjejer kommer hit och twerkar och visar upp arslet och sen blir de rädda när de får kommentarer.”
– kille 17 år

Linköping
Där idéer blir verklighet

Gällande tryggheten för tjejer årskurs 8 på fritidsgården kunde vi se att det fanns en skillnad i statistiken mellan Berga och Skäggetorp. I Berga var det procentuellt sett vanligare att tjejerna kände sig trygga på fritidsgården än vad tjejer i genomsnitt i Linköping kände sig. I Skäggetorp var förhållandet det omvända, otrygghet på fritidsgården för tjejer i årskurs 8 var alltså vanligare där. För att ta reda på vad detta berodde på frågade vi ungdomar i Berga vad som gjorde det tryggt för tjejer där medan vi frågade Skäggetorpsungdomar vad som kunde göra det otryggt för vissa tjejer på allaktivitetshuset (fritidsgården) i Skäggetorp. När vi genomförde intervjuerna hade man alltså ingen fritidsgård i Skäggetorp utan istället ett allaktivitetshus dit även äldre ungdomar kunde komma och de som hängde där var främst killar. De flesta ungdomar i Skäggetorp kallade dock Allaktivitetshuset för en fritidsgård. Sommaren 2014 brann aktivitetshuset/fritidsgården ner men innan dess hade en del högstadietjejer börjat komma dit oftare vilket uppfattades som positivt av personalen. Det ska också tilläggas att personalen på Skäggetorps allaktivitetshus inte utgjordes endast av kommunalanställda fritidsledare utan även föreningsaktiva och ”plusjobbare” utan fritidsledarutbildning. Ungdomarna skiljer troligtvis inte på dessa utan kallar alla för fritidsledare. I enkäten hade endast elever i årskurs 8 fått fylla i hur ofta de kände sig trygga på fritidsgården. Vi kunde alltså inte jämföra årskurs-två-elevernas upplevelse av tryggheten där.

Berga

Den vanligaste källan till trygghet på fritidsgården (även kallad Berga slott eller slottet) som ungdomarna tog upp var ledarna. Man pratar om att det är bra att det finns både kvinnliga och manliga fritidsledare och att ledarna alltid umgås med ungdomarna som hänger på gården. Några ungdomar sa också att fritidsledarna på Berga slott har ”sunda värderingar”. I övrigt tar ungdomarna upp att det finns en del tjejer som hänger på fritidsgården vilket gör att fler tjejer vågar gå dit. Många killar säger att killar och tjejer i Berga har en bra relation. En kille som säger att han varit på många olika fritidsgårdar i Linköping berättar att killar och tjejer är mer uppdelade på andra ställen och inte umgås med varandra men att så är det inte på Bergas fritidsgård. Se citaten till vänster i bilden.

Skäggetorp

Av de tjejer som kände sig otrygga på fritidsgården (allaktivitetshuset) tar de flesta upp att det dels är för många killar där och dels att killarna kan vara otrevliga mot tjejerna så att de inte känner sig välkomna. En tjej på högstadiet berättar att de äldre killarna kan säga saker som ”Vad gör hon här så här sent?” när en yngre tjej kommer in på gården. Hon berättar också att de äldre killarna och även ibland vuxna män hänger precis utanför ingången till gården så det är svårt att undvika dem. Vissa tjejer tar också upp att man som tjej kan bli ”horstämplad” om man hänger på gården. Detta verkar komma utav att ett gäng tjejer i gymnasieåldern hade dansat utmanande för några killar på gården och därefter hade det uppstått ett rykte om att tjejerna på gården var horor. När jag ställde frågan om varför en del tjejer känner sig otrygga på fritidsgården var det en kille som först reagerade med att bli irriterad och tyckte att tjejerna överdrev, att de fick tåla lite kommentarer när de själva beter sig på ett utmanande sätt, se citatet längst till höger i bilden (twerk är en typ av dans där man rör mycket på rumpan). Hans kompisar verkade dock tycka att han tog i lite för hårt och sa till honom att ”Nej men så där kan du ju inte säga” så sedan ändrade han sig lite. En del tjejer och även ett par killar tog upp att gården är ”kill-anpassad”, alltså att det som finns att göra där mest är sådant som lockar killar som till exempel Fifa-tv-spel. I övrigt så pratar vissa som inte själva brukar vara på gården om att rykten gör att man tycker det verkar otryggt där, man har hört att ungdomarna där är kriminella eller snuskiga. Några tjejer som jag pratade med tog upp att de kunde känna sig otrygga på grund de manliga fritidsledarna. Man upplever att dessa övervakar ungdomarna. Även en del killar har tagit upp att de saknar relation till ledarna, se rubriken *FÖREBILDER* på sidan 8 under avsnittet *Fritid i Skäggetorp*. Många ungdomar trivs självklart också bra på allaktivitetshuset men av dem som är missnöjda efterfrågar många förebilder och en närmare relation till personalen. De tjejer som är missnöjda tar ofta upp killarna som ett problem.

Det bästa med stadsdelarna – Gemenskap och Service

Berga

”Berga är som en familj, vi hör ihop och vi tar hand om varandra.” – tjejer och killar 15-16 år

”Allt man behöver finns i Berga. Fotbollsplan, fritidsgård, det är nära till Emmalundsbadet också.” – kille 16 år

”Alla känner alla och mina föräldrar älskar Berga för de har så många kompisar och kusiner.” – tjej 13 år

Skäggetorp

”Det är som en hel värld i ett och samma område, det finns mycket kärlek och respekt också.” – kille 14 år

”Allt finns i Skäggetorp. Affärer, tandläkare, aktivitetspark, idrottshall, fritidsgård. Det är nära till allt också.” – många

”Man kan va sig själv i Skäggetorp, gå runt i foppa-tofflor och äta nötter utan att någon ens bryr sig.” – tjej 14 år

”Alla känner alla här, man känner sig hemma” – tjej 15 år

Linköping
Där idéer blir verklighet

För att också få fram den positiva bilden av respektive stadsdel frågade vi i slutet av varje intervju vad ungdomarna tyckte var det bästa med sin stadsdel. Ungdomarna i Berga och Skäggetorp tar upp ungefär samma saker och detta kan sammanfattas i gemenskap och service. Man pratar om att alla känner alla och att det finns väldigt mycket i områdena samt att det är nära till stan (stadskärnan). Se citaten om Berga till vänster i bilden och citaten om Skäggetorp till höger.

Sagt om Berga och Skäggetorp

1. "Förr var det många små kriminella som snodde cyklar och krossade rutor. Nu är det mer stora kriminella i gäng och så." – kille 16 år

2. "Skäggetorp är en jättebra plats att bo på, det är mest gängen som förstör." – tjej 13 år

3. "Det största problemet med Skäggetorp är ekonomin, annars skulle det inte finnas gäng." – kille 14 år

4. "Dra inte alla i Berga över en kant [kam].
– kille 15 år

5. "Folk i Berga har mer respekt för varandra än de i Skäggetorp."
– kille 14 år

6. "Alla är välkomna till Skäggetorp, förutom Berga och Ryd för de välkomnar inte oss." – tjej 15 år

7. "Det kan också vara negativt att allt finns i Skäggetorp, det känns nästan som att det är menat att det ska vara så, att de har lagt allt på samma ställe för att invandrarna ska hålla sig där." – tjej 18 år

Linköping
Där idéer blir verklighet

Detta avsnitt innehåller några intressanta citat om de två stadsdelarna som inte riktigt fick plats i de övriga avsnitten.

Citat 1 (Berga) samt 2 och 3 (Skäggetorp)

Många i både Berga och Skäggetorp lyfter fram att deras egen stadsdel egentligen är en väldigt bra plats att bero på och att oroligheterna främst har med gängen att göra. En kille i Skäggetorp anser att den dåliga privatekonomin bland många familjer i Skäggetorp är själva anledningen till att ungdomar söker sig till gängen. I Berga säger en kille att kriminaliteten har förändrats, att gäng inte förekom i samma utsträckning tidigare. Många ungdomar i både Berga och Skäggetorp delar den här uppfattningen och säger att det här med gängen är något som uppkommit under åren 2013-2014.

Citat 4 (Berga)

I Berga och även i Skäggetorp upplever en hel del ungdomar att folk från andra områden dömer dem och deras stadsdel på förhand på grund av rykten och medias framställning av stadsdelarna. Man anser att eftersom andra Linköpingsbor hör att det är oroligt i Berga/Skäggetorp så tror de att alla ungdomar där är stökiga/kriminella.

Citat 5 (Berga) och 6 (Skäggetorp)

Det var vanligt att de ungdomarna vi pratade med i Berga jämförde sig själva med ungdomar från Skäggetorp eller sin stadsdel med Skäggetorp. Citat 5 är ett exempel på detta. I övrigt sa de ungefär att det kanske verkar farligt i Berga men att det är mycket värre i Skäggetorp. Man jämför också med att det finns mer att göra i Skäggetorp (exempelvis större aktivitetspark) men att fritidsgården i Berga är bättre än den i

Skäggetorp, se citat under avsnittet *Fritid i Berga* på sidan 6. I Skäggetorp jämför man sig inte alls med Berga. Citat 6 var det närmaste en jämförelse vi fick från en av Skäggetorpsungdomarna. Det finns en rivalitet mellan de två stadsdelarna och vissa Bergaungdomar verkar tycka att de i Skäggetorp är lite bortskämda.

Citat 7 (Skäggetorp)

Tjejen som sa detta menade främst att det var negativt för de äldre vuxna i området som aldrig kommer ifrån Skäggetorp. För ungdomar är det lite lättare eftersom de på gymnasiet börjar i andra skolor inne i stan. En tjej jag pratade med som tog studenten 2012 berättade dock att det blev en väldig krock för henne att börja gymnasiet. På Skäggetorpsskolan brukade hennes mentor ringa henne på morgonen om hon var sen för att säga åt henne att skynda sig och det fanns personal som såg till att eleverna gick in på lektion istället för att hänga kvar i korridorerna. På gymnasiet var hon tvungen att ta eget ansvar och det kändes som att ingen brydde sig om henne. Om dem som fortfarande går på Skäggetorpsskolan säger hon: "Ungdomarna vet inte vad som väntar dem på gymnasiet". En annan krock var nollningen. Från Skäggetorp var hon van vid att försvara sig så hon "drog upp knytnävarna" istället för att spela med som de andra eleverna. Skäggetorp blir lite som en bubbla där andra normer råder än i övriga samhället.

Avsnitt 14 – Sammanfattning

Efter att ha intervjuat ungdomar i stadsdelarna Berga och Skäggetorp så kunde vi identifiera ett antal faktorer som påverkar fritiden och tryggheten dessa två områden. Detta illustreras med hjälp av bilden på föregående sida. Förklaring följer här:

Fritiden påverkas av huruvida det finns **fysiskt utrymme** att göra det man vill (exempelvis spontanidrottsplatser, fritidsgårdens öppettider, med mera). Det är dock inte alla ungdomar som känner sig välkomna att utnyttja exempelvis aktivitetsparken även om de skulle vilja. Fritiden påverkas också av huruvida det finns **någon som anordnar** den aktivitet man är intresserad av, exempelvis fritidsledare. **Ledarnas** förmåga att skapa en relation till ungdomarna är essentiell för att de över huvud taget ska vilja gå på de aktiviteter som ordnas. Alla ungdomar är olika och söker därför olika förebilder i bland annat fritidsledare. Ungdomens egen **ekonomi**, och i slutändan föräldrarnas ekonomi påverkar fritiden, har man råd att göra det man vill göra? Vad **familjen** tycker påverkar också ungdomens fritid (exempelvis vissa föräldrar som inte vill att deras döttrar ska gå till fritidsgården). **Tryggheten påverkar fritiden** i allra högsta grad och framförallt tjejers fritid begränsas, exempelvis genom att föräldrarna inte känner sig trygga med att låta sina döttrar göra vissa saker eller att tjejerna själva inte känner sig trygga i en viss miljö.

Tryggheten i sin tur verkar främst påverkas av **gängkriminaliteten** i stadsdelarna men också **rykten och medias** framställning av Berga och Skäggetorp som otrygga platser. Något som också verkar spela stor roll är ungdomens eget **umgänge**. Om du inte känner de ungdomar som hänger utanför centrum tänker du kanske att de är gängmedlemmar som kan utsätta dig för brott. Är du istället en av dem som själv hänger där och rör dig mycket ute i området, eller känner folk som gör det, känner du dig tryggare. På så sätt **påverkar fritiden också tryggheten**. De ungdomar som själva brukar hänga utanför centrum känner sig ofta otrygga på grund av **polisen** istället för gängen. Man är rädd att polisen ska ta en för att vara kriminell och vittnar om att ha blivit kränkt och påhoppad av polisen. För en del tjejer påverkar killar och **killars beteende** tryggheten genom att vissa killar exempelvis kommenterar tjejers utseende på ett sätt som skapar otrygghet. Detta förekommer främst i Skäggetorp. Det finns även män som förföljer tjejer ute i Skäggetorp, se *Otrygga platser i Skäggetorp* s 14.